

**Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія**

II Всеукраїнська науково-практична конференція

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ**

(4 грудня 2019 р.)

м. Полтава 2019

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

УДК 33: 167.1
А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 3 від 19.11.2019 р.).

Редакційна колегія:

- **Аранчій В.І.**, кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Дорогань-Писаренко Л.О.**, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Плаксієнко В.Я.**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку;
- **Томілін О.О.**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Писаренко В.П.**, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування;
- **Рудич А.І.**, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Єгорова О.В.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень.

Актуальні питання сучасної економічної науки: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. (4 грудня 2019 р., Полтава). Полтава, 2019. 515 с.

До збірника матеріалів науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем вітчизняної економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів
© Полтавська державна аграрна академія, кафедра економічної теорії та економічних досліджень

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ – ОДИН ІЗ СИМВОЛІВ РЕФОРМИ («ЕВОЛЮЦІЯ» РОЗВИТКУ) Черниш Я.В.....	149
ПРОБЛЕМИ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ Шершова В.О.....	152
ФОРМУВАННЯ ЦІН НА ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНІ ВИДИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА Шостак А. С., Сіромах М.І.	154
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ Щербина К.С.....	157
ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ Якубінська Ю.Е.....	160
СЕКЦІЯ 2. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ Й АУДИТУ	164
РОЛЬ ПОПЕРЕДНЬОГО ПЛАНУВАННЯ В ПРОЦЕСІ АУДИТУ Авраменко О.І., Ємельянова Ю.В.....	164
РОЗКРИТТЯ СУТНОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ Авраменко О.І., Кузьменко Н.В.	165
ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Арехова М.М., Ясько К.В., Книшек О.О.....	167
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД СТЯГНЕННЯ АЛІМЕНТНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ОБЛІКУ В УКРАЇНІ Арутюнова О.А.....	169
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ СТРАХУВАННЯ ПОСІВІВ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ Бабіч К.О.....	172
ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ МАЛОЦІННИХ АКТИВІВ Бикова Н.А.....	174

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

ПРОДУКЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА: ОСНОВНІ ПРОЦЕСИ ОПЕРАЦІЙНОГО ЦИКЛУ Білоус А. І., Перемот Ю. О.	177
ОПОДАТКУВАННЯ ПДВ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ПЕРЕВАГ ТА НЕДОЛІКІВ Верещака М.А., Павлієнко І.В.	180
ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ: ЗАКОНОДАВЧІ РІШЕННЯ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ Воловик А.С.	183
УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ Гавриш А.В.	186
МОДЕЛІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ Глушач Ю.С., Кличова Г.С.	188
РОЛЬ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СПРАВІ ГАРМОНІЗАЦІЇ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ Глушач Ю.С., Малун Є.О.	191
ЛІКВІДАЦІЙНА ВАРТІСТЬ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: СУТНІСТЬ ТА РОЗРАХУНОК Грибовська Ю.М.	194
БУХГАЛТЕРСЬКІ ТА ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВУ ВІДПУСТОК НА ПІДПРИЄМСТВІ Демочко Ж.Ю., Тютюнник М.С.	197
ОСБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ТА ВИЗНАННЯ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ Денисюк К. І.	200
ОБЛІК КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ: МОДЕЛЮВАННЯ НА ОСНОВІ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ Довгопола І.Р., Довгаль О.І.	202
РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ Жовта Н.А, Сокурєнко А.І.	204
ВПЛИВ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПОКУПЦІВ НА ВІДОБРАЖЕННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ В ОБЛІКУ ПІДПРИЄМСТВА Заграй А.В.	207

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО РОЗРАХУНКИ З ОПЛАТИ ПРАЦІ У ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ Іващенко В.А., Гусаренко Н.Ю.	209
ОРГАНІЗАЦІЯ І ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ В ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА Іващенко В.А., Гусаренко Н.Ю.	212
ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ Каленчук Ю.В., Шило А.В.	215
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ Каленчук Ю.В., Крайник В.Г.	218
АНАЛІЗ ІСНУЮЧИХ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА Камбулова О.В.	221
ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД Камбулова О. В.	224
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ МАЛОЦІННИХ АКТИВІВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Карапиш Я.В.	225
ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ, ЯК ВИМОГА ЧАСУ У ЗАДОВОЛЕННІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТРЕБ КОРИСТУВАЧІВ Кириленко А.В.	228
ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ Колотій В.Ю.	231
ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ ДЛЯ ВІТЧИЗНЯНИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ Комендант О.М.	234
ГУДВІЛ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ Короленко О.В.	237
МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО ОБЛІКУ Корчагіна В.Г.	239

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

ОРГАНІЗАЦІЯ ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН З ДЕБІТОРАМИ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ Криворучко А.С., Жовнір В.І.....	242
ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI ЗА ТОВАРНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Криворучко А. Є.....	245
ВНУТРІШНІЙ АУДИТ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ Лагода В.І.....	248
ЦІЛЬОВЕ ФІНАНСУВАННЯ ТА ЦІЛЬОВІ НАДХОДЖЕННЯ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ Лакодименко Л.І.....	251
ЕЛЕКТРОННИЙ ЦИФРОВИЙ ПІДПИС Лакодименко Л.І.....	252
УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ ОБЛІКУ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Лебеденко А.М.....	254
ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ ТА ЇЇ ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ Лугова О.І., Скліфос К.О.....	256
ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI Малига О. М.	259
КРИПТОВАЛЮТА ТА ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ: СУТНІСТЬ, СПІЛЬНІ ТА ВІДМІННІ РИСИ Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б.....	261
ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В ОБЛІКУ Морошко О.О.....	264
МЕТОДИКА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЧАСУ ВІДВІДУВАННЯ В ЗАКЛАДАХ НОВОГО ФОРМАТУ Наумова Т.А., Кашперська А.І., Кириленко М.В.....	266
БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ Овчаренко А.Ю.....	269
РОЗРАХУНОК ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ Палій М.О.	272

на підприємствах. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2014. №9. С.27-36.

3. Кундря-Висоцька О.П., Рудницький В.С. Стратегічний облік у контексті логічної дихотомії сучасної обліково-аналітичної системи. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2015. Вип. 2 (112). С. 77-81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepstu_2015_2_20 (дата звернення 10.11.2019).

ОРГАНІЗАЦІЯ ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН З ДЕБІТОРАМИ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ

Криворучко А.С.,

здобувач вищої освіти ОПП Облік і оподаткування
спеціальність 071 Облік і оподаткування СВО Магістр

Жовнір В.І.,

здобувач вищої освіти ОПП Облік і оподаткування
спеціальність 071 Облік і оподаткування СВО Магістр

Полтавська державна аграрна академія

Науковий керівник: Романченко Ю. О., к.е.н., доцент,

доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Аграрні підприємства одночасно є покупцями і продавцями одних і тих самих товарів. Взаємини між продавцями і покупцями будуються на основі господарських договорів купівлі_продажу продукції (товарів) та інших договорів на виконання робіт, надання послуг, в яких відображені зобов'язання покупця провести оплату за відвантажену йому продукцію, виконані роботи, надані послуги, за договірною вартістю (рис. 1).

Питання правильного та ефективного укладення господарських договорів, а особливо, правове регулювання договірних господарських відносин, набули великої актуальності і перебувають у центрі наукової уваги. Дослідженнями в цьому напрямку активно займаються: В. С. Щербина, А. П. Гаврилішин, С. М. Бервено, О. М. Петрук, В. М. Малишко, Г. О. Попадинець, В. С. Мілаш та інші вітчизняні та закордонні науковці. Господарські договори укладаються за правилами, встановленими Цивільним кодексом України з урахуванням особливостей, передбачених ГК України, іншими нормативно-правовими актами щодо окремих видів договорів.

На думку Мокієнко Т. В., господарський договір являє собою правовою формою та засобом, за допомогою якого, організуються господарські зв'язки, що є однією з його ознакою. У процесі виконання такого договору сторони взаємодіють, створюючи, змінюючи та припиняючи відносини між собою. Така взаємодія впливає на опосередкування господарських зв'язків взагалі, на забезпеченні заснованій на взаємній зацікавленості сторін такої організованості, порядку й стабільності в економічному обороті, яких неможливо домогтися за допомогою найжорсткіших адміністративно-правових засобів [2].

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

Рис. 1. Поняття, основні моменти та етапи укладання договору [1]

Уся сукупність умов, які визначають права та обов'язки сторін у зобов'язанні, що виникає з договору, називається змістом договору.

При укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі:

– вільного волевиявлення, коли сторони мають право погоджувати на свій розсуд будь-які умови договору, що не суперечать законодавству;

– зразкового договору, рекомендованого органом управління суб'єктам господарювання для використання при укладенні ними договорів, коли сторони мають право за взаємною згодою змінювати окремі умови, передбачені зразковим договором, або доповнювати його зміст;

– типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках, передбачених законом, іншим органом державної влади, коли сторони не можуть відступати від змісту типового договору, але мають право

конкретизувати його умови;

– договору приєднання, запропонованого однією стороною для інших можливих суб'єктів, коли ці суб'єкти у разі вступу у договір, не мають права наполягати на зміні його змісту [3].

Договір є укладеним з моменту одержання особою, яка направила пропозицію укласти договір, відповіді про прийняття цієї пропозиції. У юридичній літературі істотні умови діляться на об'єктивні та суб'єктивні.

Вміст істотних умов господарського договору відображає його правову природу, а відсутність будь-яких з них не дає змоги сторонам реально і належно дотриматися досягнутих в процесі укладання господарського договору домовленостей. Так, головний принцип міжнародного права полягає в тому, що для укладання договору достатньо згоди сторін, навіть поведінки сторін, яка є свідченням їхніх намірів, та виконання порядку укладання.

Аналізуючи зміст ст. 180 ГКУ, можна зробити висновок, що істотними умовами договору є: предмет договору, ціна договору та строк дії.

Особливо у договорах відводиться таким складовим: терміну оплати, способи оплати, термінам поставки чи надання послуг, ціні товару або послуги, порядку розрахунків, тому що такі умови договору є важливими у випадку вирішення дискусій. Узагальнюючи, договір це угода яку вкладають між сторонами (учасників може бути двоє і більше), направлена на виникнення у них прав та обов'язків. У сфері господарювання застосовуються такі види господарських санкцій: відшкодування збитків; штрафні санкції; оперативно-господарські санкції.

Штрафом є неустойка, що обчислюється у відсотках від суми невиконаного або неналежно виконаного зобов'язання. Пенєю є неустойка, що обчислюється у відсотках від суми несвоєчасно виконаного грошового зобов'язання за кожен день прострочення виконання [3]. У науковій літературі зазначено, що під штрафом, який може бути застосований у разі невиконання або неналежного виконання господарського зобов'язання необхідно розуміти грошову суму, розмір якої встановлюється нормативно-правовими актами або договором у твердій сумі, або у процентному відношенні до ціни всього договору чи невиконаної його частини, або у кратному розмірі до ціни договору чи вартості майна, що застосовується незалежно від збитків потерпілого та стягується одноразово.

Розглядаючи досвід деяких європейських країн в питанні організації договірних відносин слід відзначити, що, наприклад, укладаючи господарські договори за законодавством Польщі, можна передбачити такі господарські санкції, як штраф і пеня. Польський законодавець чітко розрізняє, що у разі невиконання або неналежного виконання негрошового зобов'язання сплачується штраф, натомість у разі грошового зобов'язання – пеня [4].

Узагальнивши названі ознаки, можна дати таке визначення: господарський договір – це спеціальний правовий документ, у якому зафіксовані майнові та

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

організаційні зобов'язання учасників господарських відносин (сторін), спрямовані на обслуговування (забезпечення) їхньої господарської діяльності (господарських потреб) із врахуванням загальногосподарських (публічних) інтересів.

Список використаних джерел

1. Канцедал Н. А. Господарський договір як об'єкт бухгалтерського обліку та контролю. *Економіка АПК*. 2004. № 10. 106-110.
2. Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б., Ліпський Р. В. Господарські договори: сутність, значення, види та порядок укладання. *Ефективна економіка*. 2019. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7007> (дата звернення: 07.11.2019). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.4.55.
3. Господарський кодекс України № 2597-VIII від 16 січ. 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 9.11.2019).
4. Бучинська А. Штрафні санкції у сфері господарювання за законодавством України та Польщі. *Підприємництво, господарство в право*. 2019. № 6. С. 68-72.

**ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО
ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI ЗА ТОВАРНМИ
ОПЕРАЦІЯМИ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

Криворучко А. Є.,
здобувач вищої освіти СВО «Магістр»
за спеціальністю «Облік і оподаткування»
Полтавська державна аграрна академія
Науковий керівник: Тютюнник С. В., к.е.н., доцент,
професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Загальновідомо, що фінансова звітність підприємства являє собою систему узагальнених показників, які характеризують підсумки виробничої та фінансово-господарської діяльності підприємства, що здійснюється шляхом складання звітності за звітний період (місяць, квартал, рік).

Дослідженням фінансової звітності та порядку відображення в ній розрахунків з дебіторами присвячені праці вітчизняних та зарубіжних вчених, серед яких: Бутинець Т.А., Чижевська Л.В., Береза С.Л., Грабова Н.М., Сопко В.В., Ткаченко Н.М., Пономарева Л.В. та інших.

Важливим показником щодо характеристики фінансового стану підприємства, є стан розрахунків з дебіторами. Інформація про дебіторську заборгованість відображається у формі № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та формі № 5 «Примітки до річної фінансової звітності». Проте слід відзначити, що згідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», інформація, що міститься у фінансовій звітності повинна бути суттєвою [1].